NĂM THỨ MƯỜI HAI, SỐ THỨ 2789 — NGÀY THỨ BẢY 5 JUILLET 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 2452

HANOI

Một năm	6 $ 00	8 $ 00	8 $ 20	5 $ 30	6 $ 60	12 $ 00	
Các Công v							
Sáu tháng	3 00	3 50	3 20	3 00	3 30	6 00	
Ba tháng	1 50	1 75	1 60	1 50	1 65	3 00	
Một tháng	0 50	0 60	0 55	0 50	0 60	1 00	

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres desTitres et la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Président : [illegible]
Directeur : [illegible]
Rédacteur en [illegible] : [illegible]
Administrateur [illegible] : [illegible]

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 m 065 de large
Une seule insertion . . . . 0 $ 50 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion . . . . 0 $ 15 le c/m
Réclame dans la 1re page . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales . 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants

Đàn bà nước ta bây giờ

Thế-giới một ngày một tiến-hóa, học-thuyết một ngày một mở-mang, phong-tục một ngày một thay đổi, thì việc đời tất cũng phải theo cái công lệ tiến-hóa mà khác đi dần dần; bảo rằng việc đời biến đổi toàn là hay, thì cũng chưa dám chắc, bảo rằng biến đổi mà toàn là dở, thì nghĩ-luận lại giống như có thiên. Ta tưởng nên suy-xét sự biến đổi ở trong xã-hội hay dở ra thế nào, cái tinh tinh và cái trình-độ người trong xã-hội đối với sự biến đổi cái gì thích hợp, cái gì không, thì về sự biến đổi mới mong có phần ích lợi. Sau khi bàn cái địa-vị đàn bà ở xã-hội ta xưa kia, ta lại thử xem xét cái địa-vị đàn-bà ta bây giờ, để nghiệm xem cái sự biến-đổi ở trong xã-hội ta ra làm sao.

Vào khoảng vài ba mươi năm nay, ở trong xã-hội ta đã dần dần đổi cũ thay mới, mà cái địa vị của đàn-bà ta cũng chịu một cái ảnh-hưởng rất to. Cái địa-vị của đàn-bà khác đi, là vì cái tư-tưởng khác đi, tư-tưởng khác đi, là vì cái học-thuyết khác đi, phàm những cái xưa kia ta cho là chánh-lý, cho là khuôn phép, thì bây giờ đều cho là nghiêm khắc quá, cho là bó buộc xằng mà nước phải bỏ đi. Ngày xưa thì chức phận đàn-bà chỉ ở trong chốn khuê-môn, bây giờ thì đã được can dự đến việc ngoài xã-hội; ngày xưa thì việc gì cũng đàn ông làm chủ, bây giờ thì đàn bà cũng có quyền tự-do mà không cần phải phục tòng; ngày xưa lấy điu-dàng mềm-mại làm đức tốt, bây giờ thì lấy lanh-lợi thông-thạo làm nết hay; ngày xưa đến việc hôn-nhân, thì ngượng ngùng e ấp mà mặc quyền cha mẹ, bây giờ thì muốn tự mình kén chọn lấy cho thỏa chí tự-do; ngày xưa tuy tinh thần-ái vợ chồng rất là đằm thắm, mà ở trước mặt công-chúng cũng không dám chung chạ sồ sàng; bây giờ thì ở ngoài đường phố, hay là ở dám đông người, cũng đã quàng vai nắm tay, cười nói dờn cợt, tự-do như ở chốn không người. Đó là kể qua loa những cách hành-động của đàn bà ta xưa kia với đàn bà ta bây giờ, để nghiệm cái sự biến đổi tự-nhiên ở trong xã-hội.

Bảo rằng sự biến đổi ấy toàn là hay cả, thì thành ra quá duy-tân mà quên cả quốc-túy; bảo rằng sự biến-đổi ấy toàn là dở cả, thì thành ra quá thủ cựu mà không đạt thời nghi; đều thiên về một đường, mà chưa xét thấu cái hay và cái dở. Nước nào cũng có phong-tục riêng hợp với cái tinh-tình và trình-độ của người xử ấy, chớ bảo rằng phong-tục của các nước văn-minh toàn là hay, mà phong-tục ở nước bán khai toàn là dở, cũng có cái tục ở xứ ấy hợp với tính-tình và trình-độ của người mà là tục hay, đem sang xứ kia thì trái với tính-tình và trình-độ của người mà hóa ra dở; người có mắt tinh, tưởng nên lựa chọn lấy điều hay của người, để bù vào cái thiếu thốn của mình, lại nên giữ lấy cái hay của mình, để tỏ ra cái đặc sắc của một dân-tộc.

Đàn bà nước ta xưa kia không được hưởng cái giáo-dục hoàn-thiện và không được can-dự đến việc ngoài, đó là một cái khuyết-điểm rất lớn của nữ-giới nước mình. Bây giờ trường nữ-học đã thành lập, con gái cũng được cùng một sự giáo-dục như con giai, các nơi diễn đàn, cũng lắm lúc chuyên giảng thuyết về bên nữ-giới, đó là một cách khai phóng rất hay của các nước Âu Mỹ mà ta nên bắt chước. Còn như những điều lễ-giáo và phong tục cổ đề rèn đúc đàn bà vào cái chức việc ở trong gia-đình, như đối với chồng thì phải giữ đạo phục tòng, cách trị gia thì phải chăm bề cần kiệm, nước Nam ta xưa nay chính là nhờ cái lễ tục ấy mà đúc được bao nhiêu người dâu thảo, vợ đảm và mẹ hiền, gây được mối hạnh-phúc cho gia-đình, vun được nền phong-hóa cho xã-hội, đó tức là cái quốc-túy của một dân-tộc, ta nỡ nào dang tay quăng bỏ đi như chỗi cùn dế rách ư? Lại như những sách nữ tắc, nữ-huấn và những sách cũ dạy đàn bà con gái nước ta, tuy cũng có chỗ quá nghiêm khắc, có điều quá vụn vặt, nhưng cũng là lời cách-ngôn, chỉ vì lỗi ăn ở, phòng cẩm thói hư hoang, tưởng cũng không nên nhất-khái cho là trần-hủ mà gia công bài bác, phá mất cái nền đạo-đức và cái khoa pháp-cấm của bọn nữ lưu.

Đàn bà nước ta từ xưa đến giờ, về đường tinh thần, vẫn sẵn có cái quyền chân-chánh tự-do và bình-đẳng, lại ở cái buổi vận-hội mở mang, phong-tục đổi mới này, có học-đường để khai-thông trí não, rèn đúc tài năng, lại được đọc báo đọc sách, biết nhiều chuyện mới chuyện hay trong thế-giới, để rộng thêm kiến văn, địa-vị cũng thật là sung sướng, hạnh-phúc cũng thật là hoàn-toàn, nếu biết khuyên bảo nhau, giữ lấy nền nếp cũ, mà phụ thêm học-thức mới, thì sau này ở trong xã-hội ta tất là nảy ra được nhiều bực hiền-thê từ-mẫu mà sự biến đổi này mới có kết quả hay.

H. T. B.

XE Ô-TÔ CÓ TIÊU THỤ KHÍ GIỚI HAY KHÔNG?

Các nhà bác-học xét ra xe ô-tô cũng tiêu thụ khí giới, mà lại tiêu thụ nhiều hơn cơ thể người ta. Một tờ tạp-chí có nói trong một giờ cái xe ô-tô tiêu thụ mất độ 1.500 lít khí-giới, một cái xe ô-tô thường mất 6000 lít; một cái xe ô-tô chở thuê mất 180 000 lít:

Trong một giờ, người ta chỉ tiêu thụ mất 500 lít. Xem như vậy thì trong các thành phố lớn, nhất là những phố xe ô-tô đi lại nhiều, xe ô-tô hút khí giới gấp sáu bảy lần nhiều hơn kẻ bộ hành vậy.

CÁC BÀ MẸ VỢ Ở HOA-KỲ

Hiện nay ở Hoa-kỳ có một hội từ-thiện chỉ chuyên về việc giúp đỡ cho những đôi vợ-chồng bất hòa với nhau. Hội cử các đại-biểu tìm cách giải-hòa cho các đôi vợ-chồng bất hòa với nhau. Nhưng nếu cái thể không giải-hòa được, thì [illegible] tự chịu phí tổn về việc xin ly-dị.

Các đại-biểu của hội ấy chắc là được nghe lắm chuyện buồn cười. Song nay chỉ biết rằng cứ như một bản tờ trình của hội mới đây, trong 4.500 đám ly-dị về năm 1923, có tới 4.000 việc cái duyên do là bởi bà mẹ vợ [illegible] đến nỗi con gái chẳng lẽ phải phân rẽ nhau. Ghê gớm thay các bà mẹ vợ ở Hoa-kỳ!

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 3 và 4 Juillet 1924

Ông Herriot tại tiểu ban của nguyên-lão nghị-viện

Ông Herriot có nói tại tiểu-ban của nguyên-lão nghị-viện rằng hai nước Anh Pháp đồng tâm với nhau chắc là sẽ hợp ý nhau về mọi khoản. Về việc trù bình tại hạt sông Rhur nước Pháp vẫn được tự do xử trí.

Hai nước có bàn đến việc cho nước Đức vào hội Vạn-quốc.

Ông Outrey tại nghị-viện

Ông Outrey được cử vào chức phó ban về tiểu ban thuộc-địa.

Nước Ý với nước Yougoslavie

Linh gác ở đường cương giới nước Ý giết chết hai người làm sở quan-thuế nước Yougoslavie

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 4 và 5 Juillet 1924

Các nước về cuộc tiểu Đông-minh

Ngày 11 juillet, các quan thượng-thư bộ Ngoại-giao các nước về cuộc tiểu Đồng-minh sẽ họp ở Prague để ấn-định cái chính-sách của các nước ấy, nhất là về cái thái-độ đối với chánh-phủ Xô viết. Còn cái vấn-đề bồi-thường, thì sẽ theo như công việc tại cuộc hội-nghị Londres.

Người Tây-ban-nha tại Maroc

Viên tướng chuông-binh ở Ceuta bị cách chức. Ngày 9 juillet M. Primo Bivera sẽ đi Maroc để xem công việc chinh-chiến. Chánh-phủ lại cảo rằng ngày 2 juillet số người bị thương hoặc chết cộng 100 người. Hiện vẫn đánh nhau tại miền Tétouan, người Tây-ban-nha đương nguy-cấp.

Một cái tàu bay của Tây-ban-nha ngã. Hai viên tướng chết.

Cuộc hội nghị ở Londres nay mai

Các báo nước Pháp nói rằng lời lẽ trong bức thư của chánh-phủ Anh mới các nước đến dự cuộc hội nghị Londres không hợp với cái tôn-chỉ đã định trong cuộc hội nghị Chequers, vậy các báo có tỏ ý xin chánh phủ cho biết mọi lẽ về việc ấy.

Báo *Matin* có nói: các viên chức tại bộ Ngoại-giao nước Anh soạn bức thư ấy, nói thiên về cái ý-kiến của nước Anh, thực trái với mọi khoản đã quyết nghị trong cuộc hội nghị Chequers. Các viên ấy bàn đến việc lập một hội-đồng khác để thế chân cho hội-đồng bồi-thường, như vậy sau này trong những khi nước Đức có sai lời hứa, cái quyền xử đoán của nước Pháp không được bằng ngày nay.

Sáng hôm nay ở bộ ngoại-giao nước Anh có tin đến nói rằng bức thư mới ấy là riêng của chánh-phủ Anh chứ không can-thiệp đến chánh-phủ Pháp.

Báo *Morning Post* có đăng một bài nói trong bức thư của chánh-phủ Anh mới các nước có bàn rằng nếu sau này nước Đức có sai lời hứa với về việc thi hành cái chương-trình của hội-đồng giám-định, thì cái quyền xử đoán là ở tòa thẩm-phán quốc-tế La Haye. Báo ấy có nói: Cái chương trình của hội-đồng giám-định là ở ngoài hòa-ước Versailles, vậy hội-đồng bồi-thường là một cơ-quan do hòa-ước đặt ra, không có thể xử đoán về việc thi-hành cái chương-trình của hội-đồng giám-định được.

Báo *Matin* có nói: Cái chương-trình của chánh-phủ Anh thực trái nước với hòa-ước và với quyền-lợi của nước Pháp. Cái phần của nước Pháp trong số bồi thường được 53 %, kể so với sự tổn-hại của nước Pháp phải chịu chưa được là bao, ấy thế mà theo như cái chương-trình của nước Anh, thì trong khi nước Đức sai lời hứa ước, nước Pháp cũng chỉ được dãi như một nước trung lập mà thôi.

Báo *Intransigeant* có nói: nước Pháp không chịu để cho hội-đồng bồi-thường mất cái quyền xử đoán. Trước khi đặt cuộc hội-nghị, các đại-biểu Pháp phải trù tính mà bảo hộ cái quyền-lợi của nước Pháp vậy.

MẤY ĐIỀU NÊN BIẾT TRONG NGHỀ CHĂN TẰM

Cách vệ-sinh trong khi có bệnh, và trong khi cho ăn

Vệ-sinh trong khi có bệnh — Hễ thấy tằm có bệnh, hoặc bệnh gì mặc dầu, cũng phải thay nong ngay, đem những tằm lành để vào một cái nong sạch, và phải cẩn thận đừng để cho cái ổ cũ lại còn có tý nào vương lẫn sang nong mới.

Tằm có bệnh, và ổ tằm cũ phải hủy ngay đi, chớ có nêm ra những chỗ cách nhà nuôi tằm độ mấy thước, cũng là đem đến ruộng dâu để dòng làm đồ bón. Nếu mà làm thế thì thực là gây nên một cái nguồn độc, về sau có gió là vi-trùng gây nên các bệnh bay vào chỗ nuôi tằm, và đậu ở lá dâu dùng để nuôi tằm lành còn lại hay là tằm về lứa sau.

Như vậy, thực là người chăn tằm vô tình mà nuôi lấy cái nọc bệnh nó đã làm hại tằm của mình.

Việc ấy thường xảy ra chứ chẳng là gì, vì người bản xứ thường không tin có vi-trùng.

Các bệnh của loài tằm thường chỉ đổ cho bởi mưa khó cũng quí thần làm mà thôi. Mưa gió có thể làm cho cái cơ thể loài tằm dễ mắc bệnh, nhưng các bệnh bao giờ cũng bởi vì trùng gây nên. Việc ấy các nhà chăn tằm phải nên in trí thế mới được, song việc ấy thực là khó lắm. Dẫu nhà nuôi tằm có đem cả của cả, mà cũng quỷ-thần nữa, loài vi-trùng gây nên các tật bệnh kia, trước khi cúng thế nào thì sau khi cúng cũng thế chẳng sự hãi chi cả.

Duy chỉ có một cách rất diên, mà ai cũng có thể làm được, là đem những tằm bị đau và ổ tằm mà hoại đi, như ta đã nói ở trên kia.

Cách hoại tằm bị đau, cùng ổ của tằm ấy. — Cái cách diệu nhất là dùng lửa mà đốt đi, cái cách ấy là cách trừ được tiệt gốc hơn cả.

Còn một cách nữa, là đào một cái lỗ sâu 1 m. còn rộng với dài thì tùy theo số tằm cùng ổ tằm định chôn nhiều hay ít. Bỏ tằm ổm cùng ổ tằm vào hố ấy, ở trên đổ độ 20 phân tây vôi sống. Từ vôi đến mặt đất phải còn độ 60 phân.

Cách cho ăn. — a) *Hái lá dâu ướt, và hái lá dâu lúc giời mưa.* Nếu phải hái lá dâu ướt, hoặc hái trong khi giời mưa, thì sau khi hái lá dâu về, phải trải lá rộng ra mà rất mỏng, rồi lấy dũa mà trở đi trở lại luôn luôn cho nước rơi hết đi, và lá mặt nào cũng được phơi ra khi giời và gió cho nước bốc hơi.

Những điều ấy tưởng không cần nhắc lại thì phải, nhưng vì ta từng thấy những nhà chăn tằm đã lá ướt ăn vào một cái thúng, rồi lấy dần cho tằm ăn, nên ta phải nói đến điều ấy.

Lá để như thế nóng và hấp hơi, đấy là những cớ làm cho tằm để sinh bệnh mà có khi cả lứa tằm mất hại vậy.

b) *Hái lá dâu trong khi giời nóng và hanh.* — Khi giời nóng và hanh, ta thường thấy có người xếp lá từng lớp vào thúng, và mỗi lớp lại tưới nước vào. Người chăn tằm tưởng làm thế là một điệu kế để giữ cho lá dâu được tươi.

Song thực là lầm, vì lá làm thế mà cho tằm ăn cũng hại cho tằm như thể cho tằm ăn lá hái lúc giời mưa, mà phiền chặt trong t ùng vậy.

Lá hái trong khi nóng và hanh, thì hái xong phải bỏ ra ngoài thúng, và đem vào một nơi tối mà thông hơi, trải ra dày độ từ 30 đến 35 phân.

Phải lấy tay mà xới lên luôn luôn, để làm cho lá thông hơi, và không hấp hơi được.

Cho tằm ăn lá hấp hơi, nhiều khi làm mất cả lứa tằm.

HÀI ĐÀM

Công-tử khí

Cụ lớn đương chơi trong vườn hoa, đứng xem con khỉ làm trò, anh chàng kia ở đâu mon-men lại gần, hỏi:

— Bẩm lạy cụ lớn, *công-tử* nhảy khéo quá: *phỉnh* một cái bàn no sang bên kia. Con thường đưa chuối lại hẳn *công-tử xơi*, *công-tử* nhe răng ra cám ơn.

Cụ lớn nghe chưa hết lời, đùng-đùng nổi giận:

« Cái thằng này mới láo chứ! Con khỉ mà mày gọi là *công-tử*! Linh đâu! nọc cổ dét cho nó tàn thập tuỷ. »

Khi anh chàng đã nhận đủ số ba chục, lóp-ngóp bò dậy, xoa mông và lủi-thủi đi về nhà.

Sơn-phong

Tự do diễn đàn

Hỏng thi có nên nản chí không?

Nước ta sở-dĩ kém người chỉ vì cái tật hư-danh. rong mấy thế-kỷ nay, người mình vẫn tự cho nước nhà là một nước văn-hiến, nhưng nghĩ kỹ ra thì phần hư-văn thì nhiều, chứ thực-hành được mấy. Người mình đi học thường cốt để thi đỗ ông cống, ông nghè chứ đã để có mấy người học để biết.

Nay nhờ có phong trào mới, cái hư-danh ấy cũng đã bớt nhiều, nhưng nào đã tuyệt hẳn! Cha mẹ cho con đi học trong bụng bao giờ cũng mong mỏi làm sao cho con chóng đỗ để k ếm việc làm, ít khi trông nom săn sóc đến cái học-thức của con mình ra làm sao. Bụng c a mẹ hầu hết có cái hy-vọng như vậy, làm con hẳn cũng cố sức làm sao cho cha mẹ vui lòng, vì thế mà người con tuy cũng tự biết rằng mình học là để mở-mang kiến thức, chứ không những để thi đỗ mà thôi, nhưng sau dần cũng tiêm-nhiễm cái nết hư-danh của bố mẹ. Nên có người bảo rằng: « Thiếu-niên ta đi lầm đường! » tưởng cũng không phải là quá.

Học đã cốt để thi đỗ, thế mà thi lại hỏng thì còn khổ nào tày! Tưởng chừng trời long, đất lở, sét đánh ngang tai! Bao năm sôi kinh nấu sử coi như công giã-tràng xe cát bể đông; bao nhiêu hi-vọng trong đời người coi như tiêu tan mất cả! Ôi! thật là lắm to! Ký-giả vốn là một lão đồ già, đã chán cái hư-danh khoa-cử, đã bao phen « hỏng thi » như các cậu ngày nay, chỉ muốn biết cái cảnh hỏng thi ngày nay khác nhau làm sao, nên hôm 25 Mai vừa rồi nhân có việc đi qua Hanoi tôi vào trường Bảo-hộ xem xướng danh các cậu thi đận bằng Thành-chung. Lúc trở ra về tôi cũng đi với mấy cậu, trông mặt có vẻ buồn rầu. Một cậu nói: « Thôi thế là hết hi-vọng, chuyến này về có lẽ chết đi cho xong! » Cậu khác nói: « Mà chẳng p ải học làm gì, nông công về ích! » Nghe mấy câu đó đủ hiểu cái hiện-tình sự học của phần nhiều bọn thiếu-niên nước nhà! Học là để thi đỗ, không đỗ thì « chết đi cho xong ». Cái hại hư-danh hại cho ta lắm vậy! Cái mục-đích cốt yếu của sự học, là phải thi đỗ, đã không đỗ thì sinh ra chán nản, không còn thiết đến việc gì, thậm chí có nhiều cậu vì tình hỏng mà sinh lòng yếm-thế. Nếu thiếu-niên ta không đi lầm đường lạc lối thì khi nào đã có những hai nhương này! Học là để biết tự cách làm người, thì đỗ chỉ là một cái bề ngoài hiệu của con bề ngoài mà thôi, thế t ì hỏng đã lấy gì làm chán nản, việc gì mà tuyệt hi-vọng, tôi gì mà dỗi với nước cái nạn « chán đời » vào mình!

Nhiều cậu thi hỏng tự cho mình là một người vô-ích, c o công phu đèn sách trong bao năm trời là công « giã-tràng xe cát ». Đó là một điều lầm to nên nghĩ lại. Đã biết rằng thi hỏng là một điều khó chịu thật, song cũng là một điều khó chịu qua loa thôi, mà công trình trong mấy năm học tập sao gọi là vô-ích được? Biết được điều gì thì ích lợi cho mình cho nước điều ấy. Dẫu các cậu không đỗ lên ông p án ông tham — mà không cứ là ông phán hay ông tham mới là người hữu dụng — song cái học-thức của các cậu cũng có thể cho nước n à trông cậy mai sau.

Nước ta đương vào buổi giao-thời t ay cũ đổi mới, nông-nghiệp, công-nghiệp, thương-nghiệp cần phải mở mang phát đạt mới có cơ mở mặt với người được, mà muốn cho nông, công, thương phát đạt, tất phải cần những người có ít n iều tân-học gánh vác. Những người tân-học đó là ai? Chẳng phải là các cậu ư?

Nếu sĩ cấp sách đi học cũng cốt thi đỗ làm ông phán, ông tham, ngày kia nước nhà nhan nhản những phán cùng tham, đường thực-nghiệp e sinh trễ nải vì những quan phán, quan tham là người mô-phạm, học rộng tài cao, có cái địa-vị rất to trong xã-hội, đã mấy người dám tự hạ xuống mà làm những việc tầm thường như đi buôn, làm ruộng, mở nhà máy này, chế tạo ra khí dụng kia. Ta nên biết rằng sự học là trọng, song phải học làm sao cho phải đường, phải lối thì mới ích quốc lợi dân được, chứ cứ bo-bo lấy hai chữ hư-danh làm chủ-nghĩa thì đời nào nước nhà mở mày mở mặt với người được! Như vậy hỏng thì đã lấy gì làm lo, thi ổng sao gọi là người vô-ích được.

Đó là nói riêng các cậu hoặc vì đã lớn tuổi rồi, hoặc vì cảnh nhà bần-bách, không thể sao mà đạt được cái mục-đích của mình. Còn các cậu nhà được song-tức, đầu xanh tuổi trẻ, thì không đậu mà đã chán-nản thì không những là một sự lầm to, song lại là một cái lỗi khá lớn. Mỗi năm có một khoa thi, nhà nước lại rộng cho một khoa phụ nữa. Trong một năm hai k oa thi, hỏng một khoa mà đã nản chí, đã « chán đời », thì thật là nhát-gan, nhu nhược, vụng suy. Hậu vận một nước bán-khai như nước ta, trông cậy phần nhiều ở bọn thiếu-niên bây giờ, chao ôi! thế mà mới

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

hỏng thì là một việc rất nhỏ mọn, mà các cậu đã « chán đời », đã nhu-nhược như vậy, nước nhà còn mong đợi gì sau này được ! Ngày trước cứ ba năm mới có một kỳ thi thì không đỗ, làm ông đỗ « gõ đầu trẻ » cho qua ngày tháng, phỏng có ích gì cho xã-hội, nhân quần, thế thì chán nản là phải, than thân trách phận cũng đáng, thôi thì :

Phen này chẳng đỗ tớ đi ngay.
Giỗ tết từ đấy nhớ lấy ngày !

cũng không phải là quá, vì một người suốt đời làm nô-lệ hại chữ công-danh, còn làm được gì bổ-ích cho nhà cho nước mà chẳng chán ! Nhưng bây giờ thì khác hẳn, không đỗ cũng là người hữu-dụng, và một năm hai kỳ thi, có công mài sắt, hẳn cũng có ngày nên kim, chứ lo gì, vậy thì :

Khuyên ai nên cố học hành,
Khoa này chẳng đỗ để dành khoa sau.

Đàm-Sự.

NỮ HỌC-SINH PHÁP
đi du-lịch vòng quanh thế-giới

Báo *Journal* và hội *Ligue maritime et coloniale française* để xướng lên việc cấp lương cho một số nữ học-sinh Pháp đi du-lịch vòng quanh thế-giới.

Ngày 18 septembre, một đoàn thứ nhất khởi hành ở Marseille, đi tàu *Angers*, đoàn trưởng là Mlle Mazot, hội-trưởng hội Association générale des Etudiantes. Trong đoàn ấy có mấy cô có những văn-bằng rất cao. Đoàn ấy sẽ lưu lại Đông-dương, nhưng chưa rõ lưu lại bao lâu.

Cuộc thi thơ
Của Nắc-tri-Quyên nữ-sĩ

MMDXCVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu còn ghi sử Lạc Hồng.
Nền nếp Thi Thư trong bến Nhị
Giọ mưa Thù Tứ chốn non Nùng
Hàng bia tiến-sĩ kim đa tại,
Nay gác khuê-văn cỗ thụ phong.
Trải Lý, Trần, Lê bao thế-kỷ,
Khói hương văn-hiến một trời chung.

Phùng-văn-Bương
Gare Yên-viên, Bắc-ninh

MMDXCVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Tuấn tú ai mà chẳng ngẫm trông.
Đạo Khổng thánh minh nền quốc-túy
Khuê văn rực rỡ góc trời Đông.
Bảng vàng bia đá con Hồng-Lạc,
Gió Á mưa Âu chốn Nhị Nùng.
Tự Lý xây nên nền cổ miếu,
Danh thơm lừng lẫy biết bao cùng.

Phùng-thị-Tiết
Làng Bát-tràng, Bắc-ninh

MMDXCIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Đạo Lý nho-phong đáng kính sùng.
Sơn phẫn bẫy lâu còn tốt đẹp,
Đức nhân khuya sớm chỉ vun giồng.
Gió mưa không chuyển sân thi lễ,
Non nước thêm vui cảnh Nhị Nùng.
Bia đá trơ trơ đường cột vững,
Ấy ai gây dựng đám quên công.

MMDC

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Bốn bể gần xa cõng một vùng.
Tạo hóa đặt bày nơi đất tốt,
Kiền khôn xếp đặt bực thần trung.
Hoa Lê còn ngát bên sông Nhị,
Bia Lý chưa mòn đỉnh núi Nùng.
Ghi tạc lời vàng trong sử-ký,
Làm gương kim cổ để ma trông.

Nguyễn-văn-Tín
57, Route de Huế, Hanoi

MMDCI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cỗ miếu còn ghi dấu thượng sùng,
Cột dựng công-thường nên hữu Lý.
Cõi riêng thù-Tứ bến sông Hồng.
Bề dâu vũ-trụ bao kim cổ,
Hương lửa xuân thu luống nhạt nồng.
Nền cũ nhớ trông, trông lại nhớ,
Nước non Mỹ-vũ với Âu-phong.

Nguyễn-hữu-Chương
Làng Tử-phong, Bắc-ninh

MMDCII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu cũ trơ còn dấu Bích ung.
Trước các Khuê-văn gương giải Nọi
Sau đền Khải thánh ngất non Nùng.
Trần. Lê bia sững rêu chưa phủ,
Cối, Hạnh nền cao bụi chửa phong.
Thành quách khác xưa cung miếu Hỏi bởn Thân-lý đối non sông. (vẫn,

Nguyễn-văn-Định
Làng Yên-đặng, Bắc-ninh

MMDCIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cỗ miếu xây từ Lý đấy trông,
Thành quách trải bao tang với hải,
Cung trường vững đối Nhị và Nùng,
Hàng bia giáp bảng rêu nào bén,
Ngọn các khuê-văn gió nọ rung.
Đạo giáo nước nhà nền đó nhỉ.
Nước non ai vững đá tôn sùng,

Mai-văn-Uẩn
Làng Đào-viên, Bắc-ninh

MMDCIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu xa trông chan-chứa lòng.
Phù-mỹ tường cao cơ-chỉ Lý,
Nhị Nùng đất cũ nước non Hồng.
Lửa hương kể biết bao sùng sắt,
Phong cảnh ngoài xem những lạ lùng
Hoài cổ buổi này ai đó khéo,
Tu-mi cần quắc một lòng chung.

Mai-văn-Sô
Làng Đào-viên, Bắc-ninh

MMDCV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long
Giữa chốn phồn hoa thử đứng trông
Mấy bực cung tường so mực thước,
Bốn triều đường bệ vẫn nguyên [phong.
Tang-thương tuy trải đời kim cổ.
Thánh miếu còn ghi cõi Lạc-Hồng.
Dấu cũ bia xưa nền vẫn đó,
Hỏi người nho nữ biết hay không ?

Nguyễn-văn-Lan
70, Rue Broni, Hanoi

MMDCVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Có phải đây là cõi miếu không,
Lê, Lý cùng Trần nền nếp cũ,
Trung, Nam với Bắc phụng thờ ơ ung
Văn-chương ai cũng cần người Thù Tứ
Lịch-sử còn ghi giống Lạc-Hồng.
Thiên hạ nào người tôn đạo Khổng.
Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.

Trần-văn-Tức
70, Rue Broni, Hanoi

MMDCVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Càng ngẫm càng cao rất lạ lùng.
Vẳng vặc sao Khuê lồng nước Nhị.
Hòa hòa chim phượng đỗ non Nùng
Rường rà xiêm mạng chen vai đứng,
Đẹp đẽ cung tường ngửng cổ trông.
Triều Lý đốc lòng xây đắp khéo,
Nghìn năm để lại bình thờ chung.

Ngô-thị-Thanh
4, Ruelle de Hông-phúc, Hanoi

MMDCVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thực cảnh thiên nhiên cảnh lạ lùng.
Gốc Lý vun trồng năm bảy ngọn,
Cành Lê trang điểm một vài bông.
Núi Nùng sông Nọi còn ghi đó,
Ngõ hạnh rừng nho vẫn ngửa trông.
Dâu bể bao phen còn cỗ thụ,
Mầm Hồng rực rỡ khắp trời Đông.

Nguyễn-hữu Nguyên
Làng Yên-phụ Hà-đông

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOUILLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học trò Việt-Nam
Bán tại nhà in bổn-quán
Giá mỗi quyển. . . . . 0 $ 30
Tiền cước mỗi quyển . . 0 , 12
Ai ở xa xin viết thư về cho
ông BÙI-XUÂN-THANH
61 — 63, Rue du Coton — Hanoi

VIỆC HANOI

Thời - tiết

7 giờ 28 độ
15 giờ 30 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Chủ-nhật 6 Juillet 1924
4e dp. Pentecôte

Âm-lịch

Mồng 5 tháng sáu năm Giáp-tí
Ngày Bính-tuất
Hành Thổ Sao Tinh, Trực Bình
KỴ : Tác-táo, Ngật-khuyển
NGHI : Tế-tự, Quan-ký, Hôi-hữu, Xuất hành, Kỷ-phúc, Cầu-tự, Thương-biểu.
NGUYỆT - KỴ

Ngày kia :

Dương-lịch

Thứ hai, 7 Juillet 1924
5e Eyrille

Âm-lịch

Mồng 6 tháng sáu năm Giáp-tí
Ngày Đinh-hợi
Hành Thổ, Sao Trương Trực Định
KỴ : Loát-đầu, Giá-thú.

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		9 $ 55
— nhì	—	9 00
— ba.	—	8 10
Thóc.	—	5 50
Bắp ngô.	—	5 00

Giá bạc. Kể từ ngày 5 Juillet 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 05.

Đường mắc nghẽn. Vì mấy trận mưa đêm hôm trước mà hai cái cầu ở kilomètre 38, 800 và 40 đường Tuyên-quang đi Lục-an-châu bị trôi đi mất. Bây giờ đang là mùa mưa, cho nên cầu ấy chưa có thể chữa ngay được.

Quan Thống-sứ về nghỉ. Quan Thống-sứ Monguillot nay đã nhất định đến tối chủ-nhật thì xuống Haiphòng để xuống tàu *Orénoque* vô Saigon rồi đáp tàu *Angers* về qui quốc.

Sáng hôm qua ngài có tiếp các quan thủ-hiến các sở, các quan Tây trong phủ Thống-sứ cùng mấy quan công-sứ và quan tỉnh đến chào ngài tại qui phủ.

Nhân dịp về nghỉ, ngài có gửi cho các quan cai trị đầu tỉnh và các quan đốc lý một bức điện-tín để cảm ơn các quan đã giúp ngài làm việc công một cách rất tận tâm, nhất là trong các công cuộc cải lương vừa rồi. Ngài báo tin cho các quan biết rằng trong khi ngài về nghỉ thì chức quyền Thống-sứ sẽ giao cho quan Giám-đốc Poulin. Sau hết ngài mong rằng các quan ai nấy đối với quan quyền Thống-sứ cũng tận tâm như là đối với ngài xưa nay để làm trọn được những công việc đang làm.

Bản quán xin có lời kính chúc ngài vượt biển được bình an và qui phu-nhân chóng được bình phục.

. . .

Bản quán lại vừa tiếp được tờ thông báo của phủ Toàn-quyền về việc ấy như sau này :

Quan Thống-sứ Bắc kỳ Monguillot về nghỉ sẽ đáp tàu *Orénoque* ở Haiphòng chạy ngày mồng 7 này. Trong khi quan Thống sứ đi vắng thì công-việc phủ Thống-sứ sẽ giao cho quan cai trị hạng nhất Poulin liệu đang sung giám-đốc các việc chính-trị và hành-chính.

Muốn bán một cái xe ô-tô « Dodge » chạy còn tốt lắm, giá cực rẻ.

Hỏi tại quan Đốc-tờ Naudin, 2, Đường Hàng Cỏ, Hanoi. 3861

NHÀ CHỚP BÓNG PALACE

Chương-trình từ ngày thứ tư 2 đến ngày thứ bảy 5 Juillet 1924

BRYANT WASHBURN
trong tích
MỘT CHUYỆN TÌNH CỜ Ở LONDRES
Cảm-tình hát-kịch chia làm 5 phần

Từ ngày chủ nhật 6 đến ngày thứ 8 Juillet 1924

CÁC CHUYỆN BÍ MẬT TRONG RỪNG RẬM
Là một tấn-kịch phiêu-lưu rất cảm động
Hồi thứ 5 và thứ 6

Hội chợ Hanoi

Các gian hàng bắt đầu **cho thuê** từ 1er Juillet 1924.

Cuộc rước đèn. — Đáng lẽ thứ hai đêm tháng này có rước đèn, nhưng tháng này lại có ngày hội Đại-pháp Dân-quốc kỷ-niệm cho nên cuộc rước đèn ấy lại hoãn vào tối thứ bảy 12 Juillet. Đêm rước sẽ họp tại trước cửa nhà Thương-chính phố Bờ sông và hồi 9 giờ 15 thì khởi hành qua các đường phố sau này :

Đường France, Général Galliéni, Lanbarède, Bobillot, Paul Bert, hàng Trống, Pottier, Beaucamp, hàng Đào, hàng Ngang, hàng Đường, hàng Mã Đồng xuân, Tien-tsin, đường Général Bichot, Maréchal Joffre, Cửa-đông.

Tòa Thượng-thẩm — *Gái chửa hoang quẳng con mới đẻ xuống ao.* — Ng-taj-Bé là con gái chửa chồng p ải lòng giai có thai. Đến ngày đẻ con ra, xấu hổ lại vứt đứa bé xuống ao, có người bắt được trình hộ-đồng tương-chính làm biên bản. Hỏi thị ấy khai rằng một hôm vào gần tối, đi cạo về bị một người bắt hiếp gian, chẳng may có chửa, một bữa xuống rửa ở cầu ao thì đẻ ra đứa bé ấy rồi nó rơi xuống ao mất, chứ không p ải là dìm chết đứa bé ấy. Tòa Nam-án tỉnh Bắc-ninh phạt Ng thị-Bé 2 năm tù. Tòa Nhượng-thẩm y án, nhưng cho hưởng án treo.

Một cách báo thù tối giã-man. — Tên Ng-v-Trì và Ng-v-Lừu đến vay một người giàu có trong làng không được, rồi sinh ra hiềm thù. Sau không may người ấy bị bệnh chết, hai tên ấy ra c.ỗ mả người ấy đào lên để báo thù. Tòa Nam-án tỉnh Hải-dương phạt tên Trì và tên Lừu mỗi tên 1 năm tù. Tòa Thượng-thẩm y án.

Trâu bò chết dịch không trình. — Tên Ng-viết-Ren và Ng-v-Chung là lý dịch phải tòa Nam án tỉnh Hưng-yên phạt mỗi tên 6 ngày tù và 10 đồng vệ tội trong làng có trâu bò chết dịch không đi trình báo gì cả, Tòa Thượng thẩm tha cho tội tù và y tiền phạt

Hai người dân cứng cổ. — Năm có người tổ-giác quan huyện Tiên-lữ ở Hưng-yên đem linh đến làng tên Bùi-hữu-Phương bắt bọc làm biên bản kẻ tên những con bạc trừ có cả tên Bùi hữu-Phương và tên Ng-văn-Cúc tức Lý Cúc Khi tòa án Hưng-yên hỏi thì hai người đó khai là quan huyện Tiên lữ ghét mà biên tên vào, chứ thật không đánh bạc, tòa Nam-án tỉnh Hưng yên phạt Hữu-Phương và Văn-Cúc mỗi tên 1 tháng tù. Tòa Thượng thẩm xét sự nói đó là để gỡ tội, chứ không phải là cố phạm đến danh dự quan huyện, cho nên tha cả hai người.

Giả mạo khai-sinh. — Ng-v-Năm tức Ng-v-Thảo là lính kiểm-lâm cũ, p ải tòa Nam-án tỉnh Hải-ninh phạt 2 năm tù và bị mất dân-quyền về tội làm giấy khai-sinh giả mạo thì được tòa Thượng thẩm tha vì xét không p ải là giả mạo.

Đánh chết người. — Vì chuyện bất bình nhau, tên Đỗ-v-Khánh đánh nhau với một người tên là Bện rồi vợ con đau đớn người ấy bị thương chết. Tòa Nam-án tỉnh Thái bình phạt tên ấy 5 năm khổ sai, Tòa Thượng-thẩm giả n tải cho tên ấy 3 năm tù.

Siêu tiền công. — Tòa Nam-án tỉnh Hà-nam phạt tên Đỗ như Vàu là tr-tưởng 2 tháng tù án treo về tội tr-tiện bắn phải cu quốc-trái của dân và bắt phải bồi cho làng 103p 50 là số tiền bán phiếu.

Trận bão ở Tourane tháng trước. — Trong mấy số báo trước ở mục Tourane bản báo đã đăng tường tận về mấy trận bão dữ dội ở miền ấy rồi nay lại tiếp được bản lại cáo của phủ Toàn-quyền, vậy xin dịch đăng như sau này :

Một tờ báo-cáo của quan chánh Sen-đầm coi đạo Haiphong có trình về những sự tai hại của trận bão ngày 24 Juin tại Tourane như sau này :

Ngày 24 Juin hồi 16 giờ ở Tourane và các miền chung quanh có nổi một trận bão dữ dội, vừa mưa rào, vừa gió dữ, vừa mưa đá trong hơn một giờ đồng hồ, khiến cho cây cối ở hai bên đường bị hại nhiều, mà nhiều cây lại bị đổ bẫn nữa.

Có nhiều thuyền đi trong sông hoặc đậu tại bến gần làng Thạc-thanh cũ g bị gió đánh bạt đi mà chìm mất. Khi bão ngớt rồi thì các thuyền ghe ấy vớt lên được cả. Người bản xứ thì phải mấy người chết đuối. Xác vớt lên bờ được bảy cái và đã xét ra được cân cước cả. Quan Bề-lý Tourane có báo cho các nhà có người bị hại đến nhận xác đem về chôn, Chỉ có một cái xác đứa trẻ con 2 tuổi là chưa tìm thấy mà thôi. Cả trong bát Tourane không có người Âu-tây nào bị hại vì bão sốt.

Còn sự thiệt hại về nhà cửa ruộng nương thì xem ra cũng không có mấy.

Muốn bán một khu đất thực đẹp, dùng để mở hàng buôn bán thực tốt, ở ngay giữa góc đường Rollandes và đường Henri-Rivière.

Hỏi tại : M. NAZ
Hôtel de France, Hanoi 3872

Quan Đốc-tờ Bi-cô-man
Y-khoa tiến-sĩ
Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh nói thường nằm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, tử dương mất, các chứng sài trẻ-con.
Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Giò, số nhà 33, Hanoi (ng nối 314).
Quan Đốc-tờ có ở nhà cho người đã, người ốm đến nằm, ai cần lại hỏi. 3863

Cần dùng một người bếp thực giỏi biết nấu bếp tây, và phải có giấy chứng-chỉ tốt (bon certificat) — Hỏi tại M. Janvier à l'Ecole des Enfants métis, Rue Delorme, Hanoi.

BẢN HẠ GIÁ
Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói. 0p.08
Thuốc STIC « HAVANE » mỗi gói. . . . . 0 . 10
Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh-hương) bọc vào hộp hàn kín, mỗi hộp hai mươi điếu. . . . . 0 . 20
3087

Thi tốt nghiệp trường Thú-y. — Trong số báo ngày hôm qua bản-quán đã đăng danh-sách những học-sinh thi đỗ tốt-nghiệp trường Thú-y, ray lại tiếp được một tờ thông báo của trường Thú-y, xin đăng lại như sau này và cả các đầu bài ra trong kỳ thi ấy nữa.

Số học-sinh học trọn bốn năm là 11 người vừa mới ứng thi lấy bằng tốt-nghiệp thú y thì sai. Thi vừa có ký viết, vừa có ký vấn-đáp, vừa có ký thực-hành.

Các bà viết ra như sau này :

26 Juin 1924

A) Pathologie externe et maréchalerie :
1° Furiculite (Etiologie, symptômes, diagnostic, complications, traitement) ;
2° Vers tropiques.
B) Thérapeutique.
Les anesthésiques locaux. Action physiologique. Application. Mode d'utilisation.

27 Juin

C) Maladies contagieuses et Police sanitaire.
1° Définir l'immunité acquise. Comment l'obtient-on ?
2° Exposer les vaccinations diverses que vous connaissez. (Le faire très brièvement c'est-à-dire en quelques lignes seulement pour les vaccinations contre les maladies autres que la peste bovine, et décrire au contraire bien explicitement les procédés de vaccination temporaire et de vaccination complète contre la peste bovine).
D) Zootechnie et Hygiène.
1° Lait et sa production ;
2° Epuration des eaux.

28 Juin

E) Pathologie interne et parasitologie.
1° Echinococcose. — Description des échinocoques ; leur étiologie ; dans quels animaux et degrés de gravité ? Lésions qu'ils déterminent.
Diagnostic — Traitement — Prophylaxie ;
2° Traitement de la pleurésie chez le cheval.

Trong số 11 người ứng-thí có 10 người được vào kỳ vấn-đáp và thực-hành thì từ ngày 1er đến 3 juillet.

Các thí sinh trúng tuyển đăng thứ tự trên dưới như sau này :

MM. Vũ-quy-Quang, Ng-văn-Ngân, Ng-bảo-Nghĩa, Hoàng-đức-Hàm, Ng-bá-Thi (Bắc-kỳ), Trương-tấn-Ngọc (Nam-kỳ), Nguyễn-văn-Quỳnh, Đặng-đình-Thi (Bắc kỳ), Yann-Long (Cao-miên), Ng-văn-Đề (Bắc-kỳ).

Lại câu chuyện trong xóm Bình-khang. — Một ông phán sắp được đặc-cách đi tri-huyện, có đặt tiệc mừng ở xóm Bình-khang để mời các anh em bạn-hữu. Trước khi đặt tiệc, ông đã dặn nhà chủ phải sửa-soạn một cách rất lịch-sự ! Không biết vì có ai mà khi tiệc xong, ông gọi chủ nhà ra bắt phạt 10 thìa rượu, cứ-tọa đều lấy làm ngạc-nhiên, sau hỏi ra mới biết là tại nhà chủ quên không m a thứ xi-gà EXCELSIOR của hiệu MINH-DƯƠNG số 83 giữa phố hàng Gai, Hanoi.

Tuyết-nương lai cảo.

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương-chính đã nghỉ đăng Bắc-đẩu bội-tinh.
Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said Ai-cập Huế.
Ngoại khoa, hô-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lâu bệnh giang mai
Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : Giá 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32,
GIẤY NÓI số 236
3018.

Một con đường nên sửa lại. — Độ này vì mưa nhiều nên con đường ở ngõ Sinh-từ vào phố Lương-sứ nhiều khi bị phải ngập lội khổ lắm, là vì đường ở cạnh bờ cống rãnh không có, động mưa là lội đến gối, như thế thì cũng thiệt-hại cho vệ-sinh. Mà con đường này đã lâu ngày lắm vẫn chưa sửa lại.

Mong rằng sở Lục-lộ sửa đổi ngay cho thì mọi người ở phố này cũng được đội ơn lắm vậy.

P. B. L. lai cảo,

Một ngạch chauffeur xe máy ô-tô. — Quan Thống-sứ vừa ra một cái nghị-định đặt lệ tuyển *chauffeur* cho phủ Thống-sứ và các tòa sứ cùng các sở thuộc phủ Thống sứ như sau này :

A) Những người tình nguyện làm *chauffeur* phải theo như thể lệ đã nói ở điều 25 trong bộ luật đi đường năm 1924.

B) Phải sát hạch về nghề vận máy tại trường kỹ-nghệ thực-hành Hanoi.

Việc bổ thì do quan Thống-sứ Bắc kỳ và lương bổng thì theo như sau này :

Chauffeur hạng ba	25 $
Chauffeur hạng nhì	27
Chauffeur hạng nhất	29
Chauffeur thượng hạng hạng ba	31
Chauffeur thượng hạng hạng nhì	34
Chauffeur thượng hạng hạng nhất	37

Những *chauffeur* làm ở các tỉnh Bắc-kạn, Hòa-bình, Lao-kay, Sơn-la, Thái-nguyên, Tuyên-quang, Yên-báy và các hạt quan binh thì mỗi tháng lại được thêm 10 đồng phụ-cấp nữa.

Một người *chauffeur* tùy với tài năng của mình lúc đầu, bắt cứ bổ ngay vào hạng lương nào cũng được, nhưng khi đã bổ vào hạng nào rồi thì ít ra cũng phải 2 năm sau mới được thăng lương.

Việc thăng lương thì do quan Thống-sứ định chiếu theo tờ tr ưa của ông quan dùng người *chauffeur* ấy và theo ý-kiến của quan Đốc-học trường Kỹ-nghệ thực-hành về cái tài năng của người *chauffeur*.

Các *chauffeur* của các sở nhà nước đều ăn lương tháng cả, và có thể bãi chức sau khi đã bảo trước theo như lệ đã định.

HỎI CÁC NHÀ LÀM BÁNH, nên mua Carbonate amoniaque.
CÁC NHÀ THỢ GIẶT, nên mua Chlorure de chaux.
HIỆN CÓ BÁN TẠI :
NHÀ BA CHUÔNG
(Hiệu Bác-chê MONTÈS)
HANOI

BON INDOCHINOIS
Bản-hiệu cần dùng một fi Bon Indochinois 50 $ 00 (giấy quốc-trái Đông-pháp) để nộp tiền ấn-quỉ.
Vậy ngài nào có thứ phiếu ấy xin đem ngay lại sẽ được giá cao.
HOÀNG-XUÂN-LAN
Chủ hiệu Fonderie Tonkinoise
39, rue HÀNG QUẠT — HANOI

Nếu các ngài muốn bận quần áo tây hợp thời và giá rẻ thì xin lại hiệu :
Phan-Quảng-Thành
TAILLEUR
Số 10, phố hàng Bạc, Hanoi

Con đường tối tăm. — Con đường hàng Long (Route Mandarine) từ chỗ ghi xe-lửa đến đầu phố hàng Bẩy (Rue Duvillier) cũng khá dài, mà lại là một phố xe cộ ay qua lại ; tối đến nào xe điện, ô-tô, xe ngựa, xe đạp, xe tay v. v. mà đường thì tối om, không có một ngọn đèn nào, thật là một cái nguy hiểm cho kẻ qua người lại. Không những thế, lại còn một điều rất cần cho phố ta là : nếu muốn mở một cửa hàng buôn bán, muốn dùng một vài ngọn đèn điện cũng không thể được ; như thế thì rất lấy làm thiệt thòi cho người trong phố ta lắm. Vậy mong rằng các ông h i-viên t anh-phố sẽ thương-thuyết với quan trên về việc ấy cho thì những nhà ở trong phố này được đội ơn lắm.

Đ. V. T. lai cảo.

Tiền trợ quả. — Mme Ng-thị-Toan, là vợ góa M. Phạm gia-Trinh nguyên ký-lục thực-thụ hạng nhì ngạch tòa-sứ được lĩnh mỗi năm 55 đồng tiền trợ quả, kể từ ngày 6 Novembre 1923 trở đi là sau ngày chồng mất.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Tôi có một thằng bé tên là Nhự, năm nay 13 tuổi, nó trốn học đi mất độ hai mươi hôm nay, tìm không thấy. Thằng bé này người đậm, da hơi đen, hai mắt sắc, trông ra dáng lợn : trên thái dương có một cái seo to. Khi nó trốn thì mặc quần đo trắng. Đầu hút trọc.

Nếu ai thấy nó ở đâu, mở lòng từ thiện mách bảo cho biết, tôi xin có lời cảm ta. Hiện nay, tôi đã trình tại sở cầm Hưng-yên.

Đỗ văn-Nhi, tòa sứ Hưng-yên
3863

AI MUỐN LẤY THÊM BÓNG ĐIỆN THẮP TRONG NGÀY 14 JUILLET

Công ty Điện khí Đông pháp có lời đề các nhà mua điện biết rằng số đèn của các công sở lấy để thắp trong ngày 14 Juillet này hiện đã nhiều lắm, vậy nhà nào muốn lấy thêm đèn điện, mà nói sau ngày 10 Juillet 1924 thì công-ty không thể cho được vì sức máy của công ty có giới hạn.

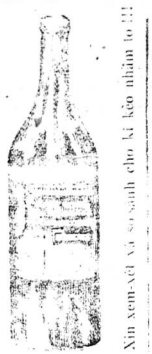
Muốn lấy thêm bao nhiêu đèn thì nói rõ.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc về những hình lạ, lạ trò-cười cho kẻ con con vô-học không ai có thể tin được.

Xin xem-xét và so sánh cho kĩ kẻo nhầm lộn !!!

Rượu này đã kê-cứu theo thủy thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 245

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chấn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiện tôi muốn mong đông khách.

Quí-khách có đủng, xin mời chiếu cố.

2046 MẬU-THỊNH kính cáo.

Ông P. Em. VALETTE

Giám định kế toán

7, Boulevard Armand Roussean

(Số 7, phố Lò đúc)

HÀ-NỘI

Có thể giúp quý khách soạn điều lệ các hội buôn, soạn hợp-đồng, thu xếp công việc, giữ gìn cho khỏi phá sản, thu tiền nợ, đặt sổ sách, biên sổ sách, mua hiện buôn, hoặc bán hiệu buôn, nói tóm lại có thể giúp đỡ quý-khách trong những lúc khó khăn.

Nên đến tham ông ấy.

Hoặc viết thư đến cũng được. Giá tiền ông ấy tính phải chăng.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô dán, ba, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

217

HIỆU

MINH-DƯƠNG

MAI-CHÍNH TỔNG-CỤC

của Sở Đoan pháp Yên-thảo công-ty

BÁN BUÔN VÀ BÁN LẺ

CÁC THỨ THUỐC LÁ VÀ TI GÀ

Cửa phố Hàng Gai số 53

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội các phong lời châu phê rằng :

Chiếu nay dâi dương phòng của MONTÈS qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ đã từng ngự dùng quả rất hay, đáng nên gia thưởng. Trước lục phẩm thì gửi cho qui dương phong chữ ông để cho thanh-giá.

Khâm thử.

殊 旨 有 此 敕 製 和 定 良 藥 酒 特 賜 三 名 滋 補 延 年 益 壽 內 五 臟 大 用 除 濕 熱 風 毒 七 情 開 胃 健 脾 氣 血 充 足 主 允 陳 天 翰 苑 閣 儒 臣 欽 此

VIỆC BẮC-KỲ

NAM-ĐỊNH

Quan cai-trị Crayssac về qui-quốc. — Quan cai trị Crayssac và quí phu-nhân đã đi chuyến xe lửa 9 giờ sáng hôm 4 juillet để ra Haiphong đáp tàu về nghỉ bên qui quốc.

Có quan Công sứ Giran, các quan văn võ Pháp, các quan ta, các ông tham, các ông phán, các ông ký trong tòa sứ ra ga tiễn chân ngài đông lắm.

Bản quán có lời chúc ngài cùng quý phu-nhân thượng lộ bình an.

Giúp người bị nạn hỏa tai. Được tin rằng mấy nhà thân hào trong thành phố ta đã làm đơn xin nhiệp quan trên mở cuộc lục quyên để giúm giúp những nhà chẳng may bị nạn hỏa tai ở phố chợ Vị-xuyên hôm 22 juin vừa rồi.

Gần đây lại thấy nhiều nơi như Hanoi, Bắc-ninh, v. v. các nhà từ-thiện cũng để tâm đến cả; xem thế thì rõi đủ chứng ra rằng cái tấm lòng thương người ta của đồng bào ta thật chẳng kém ai.

Xin cổ gắng đi! Các nhà bị nạn đương đó mắt mà mong ở cái tấm lòng trọng nghĩa của các ngài đấy.

PHÚ-THỌ

Thời giá lúa ngô. Hiện nay đương là mùa ngô, tại Ba-Vì-sơn ngày nào các lái cũng chở thuyền lên đong nhiều lắm. Không kể những người đong đếu đong thùng, cứ tính giá ta của các hiệu Khách cân, thì lúc mới có ba đồng sáu một tạ, bây giờ đã lên bốn đồng hai rồi.

Các nông-gia xem ý vui mừng vì bán được giá cao.

Hỏa tai. — Vừa rồi làng Nho nhà gần làng Tứ-vũ có một nhà kia bị phải hỏa tai, cháy mất bốn cái nhà gỗ khá to, và ngô lúa đầu trong nhiều lắm, vì nhà người này cày cấy ngót trăm mẫu ruộng. Số thiệt hại đến vài nghìn bạc.

Người ta nói sự rủi ro này là vì có kẻ thù hằn mà ra, nếu như thế thì những đứa gian-manh fầy thực đáng nên trừng trị.

Phan-bá-Lễn lại cáo.

Một cái án mạng. Tại địa phận làng Đan-thượng và Đan-hạ thuộc huyện Hạ hòa vừa mới xảy ra một việc án mạng.

Số là một người con gái tên gọi thị Chỉ người vùng xuôi lên buôn bán tại đó. Một hôm thị Chỉ đi vào các làng xa phải ngủ đêm để đòi nợ. Lúc ở nhà cùng ra đi với một đứa đầy tớ gái, khi đi qua đến gần một cái rừng làng ấy, thì bỗng đâu bị một đứa hung-bạo nào xông ra cầm dao chém chết rồi lôi xác vào trong rừng. Còn thằng ở thấy vậy bỏ chạy về nhà không nói cho ai biết, cách vài ngày hôm sau người nhà thị Chỉ không thấy về mới đi tìm đến chỗ rừng ấy thì thấy xác đã chết cứng. Ngay hôm ấy quan tòa án tỉnh Phú thọ đã đến tận nơi khám-nghiệm, đem thằng ở ra tra hỏi thì nó mới nói ra là tên hung-thủ kia vì thấy thị Chỉ có nhan sắc muốn hỏi làm vợ, nhưng thị Chỉ không lấy, nên đem lòng thù, rồi tên kia thuê nó 15 đồng để hễ hôm nào thị Chỉ đi đến chỗ ấy đòi nợ thì báo cho nó biết. Số 15 đồng đã trả mới đưa có 10 đồng, nó hãy còn giấu một chỗ. Tên này mới thú có ít nhiều, nhưng vẫn còn lùng túng, vậy đã bắt cả về tỉnh để tống giam. Chờ sau này tòa xét xử ra thế nào sẽ biết rõ.

KIẾN-AN

Thuê xe. — Các xe cộ cho thuê chạy trong tỉnh Kiến-an từ nay phải nộp thuế mỗi cái mỗi tháng như sau này :

Xe kéo bánh sắt . . .	2p.00
Xe kéo bánh cao su . .	3 00
Xe ngựa hai bánh . . .	4 00
Xe ngựa bốn bánh . . .	5 00

VẠN-HOA (Port-Wallut)

Thảo nào độ rày dân-bà con gái mất luôn. Sáng 29 juin vừa rồi, viên Thương-chính tây ở bạt Vạn hoa cùng với mấy người lính ta đi tuần bắt được một cái thuyền, trong có sáu tên giặc Khách chở bốn người đàn bà con gái là chừng 18 đến 25 tuổi về phía Fong-sùng (Trung-hoa). Nghe đâu trong số đàn bà bị bắt ấy có vợ một người thông-ngôn Tòa án Hải-phòng đã được bốn con. Những người đàn bà con gái ấy bị chúng bắt tại Cửa-ông (bến Cẩm phả) và đưa vào rừng Ha-gật (đảo Cái-bầu) để đợi rồi đưa về Tàu.

Bọn giặc Khách có những con dao pha sáng dài đến hơn một thước tây và những dao gâm. Cũng nhờ về lòng can-đảm và trí khôn nhanh nhẹn mà quan Thương-chính Angelni tránh được một mũi dao của một đứa trong bọn nó. Thằng này nhảy ngay xuống bể bơi trốn mất. Trong thuyền chúng lại bắt được một cái hòm con đựng 100 cái ống thuốc nổ, một cái túi con đựng 136 hạt nổ và một ấn bixkfort.

Thảo nào độ rày, nhất là ở Hải-phòng có nhiều người hễ thấy đàn bà con gái đi đâu mất.

CAO BẰNG

Trường Sơ-học kiêm bị. Trường Sơ-học Nguyên-bình kể từ ngày khai trường 1er septembre 1924 trở đi thì đổi làm trường Sơ-học kiêm bị có đủ cả giám-học.

Một người lái đò bị đánh chết. — Người ta nói rằng ngày 13 tháng trước có một người lái đò sông Hiến bị mấy người hành-khách lấy sào đâm mấy cái vào sườn chết. Quan sở tại đang tra xét về việc ấy.

(*Xem trang thứ tư*).

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ bảy 5 Juillet 1924

GƯƠNG BẠC TÌNH

Hữu tình mà hóa vô tình,
Biết duyên mình lại biết phận mình thôi.
Còn gì phấn mốc hoa ôi,
Đành lu kiếp trước để hồi thân sau.

Tối chủ-nhật 6 Juillet 1924

CỨC VIỆN BÁO ÂN

Nên làm phúc để cho con,
Ngọt dâu bỉ vẫn cũng còn lương tâm.
Giới cao cao vẫn chẳng nhầm,
Hiền vinh sau vẫn giữ phần cho ai.

Tối thứ hai 7 Juillet 1924

Diễn hai tích :

Tích thứ nhất :

KHỔ SẠCH RÁCH THƠM

Tích thứ hai :

PHẦN LỆ HOA LOẠN

ĐÀO CHÂU GIAI

Vở hát « MỘT TRẬN CƯỜI » bán tại Sán-nhiên-đài và nhà in Mạc-đình-Tư cùng các cửa hàng sách, giá 2 hào một quyển.

ĐÃ NGON LẠI BỔ

Rượu CÉNO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nổi-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế nhất hạng chế ra.

Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2 $ 40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bảo-chế J. BLANC 31, phố Tràng-tiền Hanoi.

Bác sĩ PHOSPHATINE FALIÈRES đánh tiếng lâu nay, bán gói dùng trong hộp thiệt hàng cho khỏi lầm.

Cần mua nhường cho được hộp PHOSPHATINE FALIÈRES vàng hồ tinh thần, lấy cho con nít mắt sữa. Người yếu đau bạyết dùng gia bà cả hiệu nhược, cùng là kẻ có đau ốm mới mạnh.

Có trữ bán công hết — Tại chỗ thì ở Paris, Số 6, đường La Tacherie.

H. C. Paris. 57.319.

SỰ TÍCH MẠNH-LỆ-QUÂN

再生緣

Bộ tiểu-thuyết TÁI SINH DUYÊN (sự tích Mạnh-lệ-Quân) chia làm hai cuốn : Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá 0$90, tiền cước-phí 0$20. Ngài nào muốn mua, xin gởi thư và mandat cho ông NGUYỄN-ĐỖ-MỤC, Trung-Bắc Tân-Văn, Hanoi.

Nay kính cáo.

UGYL Thuốc để nhứt hay, để cho già cả bé lớn ỐM YẾU thì uống cho mạnh me lại, Khoe Khoắn và có sức lực; giá 15 quan tiền tây. Thiệt thuốc nào cũng có, nếu không thì gởi 15 quan rưỡi (như mua ba hộp thì hơn mười lăm quan) cho ông G. LACROIX, 22, Boulevard Sébastopol, Paris.

HỘI-ĐỒNG ÍCH

đang giải-tán

Lời bá-cáo cần kíp

Cùng các nhà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích :

Đến ngày 31 tháng 7 tây năm 1924 này, thời sẽ kết sổ, thôi sự nhận các sổ của các ông bà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích.

Ai ông bà nào có sổ gửi tiền mà chưa giao cho ông E. CHATAIGNEAU, là Giải-Tán-Viên, ở số 3 phố Jauréguiberry, Hanoi, thời xin giao ngay cho ông ấy trước ngày 31 Juillet 1924, quá ngày ấy, người có tiền gửi sẽ mất quyền đòi hỏi về số tiền mình gửi.

Giải-Tán-Viên

P. Pon. E. CHATAIGNEAU.

1094. Y. M. GRENES.

Thưởng chè thơm

Xin mời quí-khách chiếu-cố sơi chè SINH-THÁI; trong những gói chè SINH-THÁI phần nhiều là có phiếu thưởng chè nhất thơm ngon.

Nhưng đã được thưởng là thưởng gói chè có giá trị, chứ không giảm thưởng lặt vặt 1 2 xu.

Xin quá bộ đến hiệu.

SINH-THÁI

31 Giữa Phố hàng Ngang. 31

HANOI

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Ông Montès nhượng hiệu Bào-chế của ông cho ông Domart, bào-chế sinh-viên hạng nhất về cao đẳng học đường Paris đã mấy năm nay. Ông Domart tự trông coi lấy việc chế thuốc, và thuốc chế bao giờ cũng rất cẩn-thận, nhờ về thế mà hiệu bào-chế ấy rất có tiếng.

Thuốc gởi đi xa cũng rất chóng: ai muốn hỏi giá, hay hỏi điều gì cũng trả lời ngay.

Số 78

Ngũ mỹ Tái-sinh-duyên

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Nguyên *Diêu-hạ-phong* tiên-sinh không có con trai, chỉ được một người con gái, tên gọi *Huệ-lan*. Năm ấy nàng *Huệ-lan* đã 17 tuổi, vẫn chưa gả chồng.

Khi *Diêu-hạ-phong* đem gia-quyến đến ở đấy thì người vợ không quen thủy-thổ, đã bị bệnh tạ-thế, chỉ còn hai cha con cùng ở với nhau.

Diêu-hạ-phong đi vắng, người con gái coi nhà. *Diêu-hạ-phong* vẫn có lòng muốn nuôi rể mà chưa chọn được người nào xứng ý.

Ngày hôm sau, *Lâm-húc* lại đến hỏi rằng :

— *Diêu* tiên-sinh có nhà không ?

Diêu-hạ-phong vội-vàng chạy ra hỏi rằng :

— Ai đó ?

Khi ngẩng đầu lên, trông thấy *Lâm-húc*, liền hỏi :

— *Phùng* tiên-sinh đến bao giờ thế kia ?

Lâm-húc lắc đầu mà đáp rằng :

— Cần chuyện dài lắm ! nói không hết được !

Diêu-hạ-phong mời ngồi. *Lâm-húc* nói :

— Những lời tiên-sinh đoán tướng cho tôi trong hồi tháng giêng, bây giờ quả ứng-nghiệm cả. Của nhà tan-nát, cốt-nhục phân-ly, lại bị tội-tù, cho nên lưu lạc đến đây, không thể trở về quê-hương được nữa. Tôi sợ có người biết, đã phải đổi theo họ *Lâm*.

Diêu-hạ-phong nói :

Ấ nguyên-do như thế ! Này này, nàng *Nguyệt-anh* đã gả về *Hoa* tướng-phủ rồi !

Lâm-húc nghe nói, kinh ngạc mà rằng :

— Thế ra vợ tôi đã về nhà *Hoa-văn-phương* rồi, cầm-tức biết dường nào !

Nói xong, liền ngất người đi, ngã lăn xuống đất. *Diêu-hạ-phong* vội-vàng ôm lấy, gọi mà bảo rằng :

— *Lâm* tiên-sinh ! lại tỉnh ! Tôi còn đang nói dở câu chuyện.

Lâm-húc dần dần hồi lại, lại ứa nước mắt khóc mà bảo rằng :

— *Hoa-văn-phương* nó cướp được vợ tôi thì tôi cầm-tức mà chết mất thôi !

Diêu-ha phong nói :

— *Lâm* tiên-sinh ơi ! Tôi nói chưa hết chuyện, sao tiên-sinh đã vội nội-giận !

Lâm-húc nói :

— *Diêu* tiên-sinh ơi ! Nàng đã về nhà người ta mất rồi thì còn nói chi nữa !

Diên-hạ-phong nói :

— *Lâm* tiên-sinh ơi ! Thế ra tiên-sinh chưa rõ chuyện à ! Nàng *Nguyệt-anh* là một người tiết-liệt, khi nào chịu thức lòng kế duyên với *Hoa-văn-phương* !

Lâm-húc kinh-ngạc mà hỏi rằng :

— Thế nào lại là không thực lòng ?

Diêu-hạ-phong nói :

— Nàng *Ngụy I-anh* đính báo thù cho chồng, mới giả-cách làm ra dáng vui-mừng. Khi vào động-phòng, đã rút dao mà đâm chết *Hoa văn-phương* rồi đó !

Lâm-húc mừng mà bảo rằng :

— Đã đâm chết kẻ thù ! Nếu vậy thì thật đáng kính !

Lâm húc nói xong, lại kinh-ngạc mà nói với *Diên-hạ-phong* rằng :

— Nếu nàng đâm chết *Hoa-văn-phương* thì k ó lòng sống được !

Diêu-hạ-phong đáp rằng :

— Lại còn phải nói chi nữa ! Nàng đã phải giải ra pháp-trường để hành-hình.

Lâm-húc khóc oà lên mà rằng :

— Một người hiền-thê có tình nghĩa, có trinh-tiết kia, vì tôi báo thù, mà nay phải đem ra pháp-trường để hành hình thì lòng tôi thương-xót, kể sao cho xiết ! Cái ơn sâu đức dày ấy tôi biết làm thế nào để mà báo đền cho được !

Diêu-hạ-phong nói :

Đừng khóc ! Đừng khóc ! Nàng đã chết đâu !

Lâm-húc gạt nước mắt mà vội hỏi rằng :

Cớ sao lại chưa chết ?

Diêu-hạ-phong nói :

— Nhờ có ông bạn kết nghĩa của tiên-sinh là *Thường-vạn-thanh* kia, đã cướp-phá pháp-trường mà cứu nàng, lại gặp *Thang-bưu* đưa nàng về *Kim-lăng* rồi !

Lâm-húc nói :

Nếu vậy thì đáng mừng lắm ! Hai ông bạn tốt của tôi đã cứu được tính-mệnh cho nàng.

Diêu-hạ-phong nói :

— Khi tôi tự *Giang-tây* cùng gia-quyến tới đây thì gặp *Thường-vạn-thanh* ở *Long-đàm*.

Diêu-hạ-phong thuật hết đầu đuôi việc gặp *Thường-vạn-thanh* ở *Long-đàm* cho *Lâm-húc* nghe. Bấy giờ *Lâm-húc* như người ngủ mê mà sực tỉnh dậy, liền nói :

— *Diêu* tiên-sinh ơi ! Bây giờ tôi không dám về quê-hương, mà ở đây thì thân-thuộc chẳng gặp một người nào cả, biết bao giờ cho tôi lại có ngày xuất dẫn.

Diêu-hạ-phong nói :

Để tôi nhìn xem khí-sắc tiên-sinh thế nào.

Nói xong, lại xem tướng cho *Lâm-húc*, rồi nói :

Tiên-sinh đã sắp đến vận hay ! Cái vết bắc-ấm ở phía dưới mắt tiên sinh gần mất, mà hào-quang đã thấy xuất hiện thì tất có tin mừng. Về thiên-đình phong-mãn, sau này thế nào cũng đỗ hoàng-giáp và được thế phong tử ấm, kể sao hết sự hiển-vinh !

Lâm húc nói :

Bây giờ tôi lưu-lạc như thế này, còn làm gì có tin mừng. Trong danh-sách đã xoá tên rồi, còn thi cử đâu nữa mà đỗ được hoàng-giáp !

Diêu-hạ-phong nói :

— Nhưng hai con mắt xanh của tôi xưa nay xem tướng người, chưa hề sai lầm bao giờ ! Nếu *Diêu-hạ-phong* này nói không ứng-nghiệm thì từ đây trở đi, quyết không xem tướng cho ai nữa.

Lại nói chuyện nàng *Huệ-lan* đứng tại trong phòng, nghe thấy thân-phụ ở ngoài đoán tướng cho *Lâm-húc*, nói sau này thế nào cũng đỗ hoàng-giáp, nàng mới chạy ra cửa phòng nghé dòm. Ngó là ai ? Chẳng hóa ra người thư sinh vừa đến đây hôm trước. Nàng càng nhìn càng sinh lòng yêu.

Bỗng nghe thấy thân-phụ nói với *Lâm-húc* rằng :

Lâm tiên-sinh ơi ! Tiên-sinh đã không thân-thuộc nào ở đây, lại không dám trở về quê-hương, vậy tôi có một điều muốn ngỏ cùng tiên-sinh mà chưa dám nói.

Lâm-húc nói ;

— Có điều chi ? Xin tiên-sinh cứ nói.

HỒI THỨ XLVIII

Diêu-hạ-phong nói :

Lâm tiên-sinh ơi ! Tiên-sinh đã không thân-thuộc nào ở đây, lại không dám trở về quê-hương, vậy tôi có một điều muốn ngỏ cùng tiên-sinh mà chưa dám nói.

Lâm-húc nói :

— Có điều chi ? Xin tiên-sinh cứ nói :

Diêu-hạ-phong nói :

Chẳng nói giấu gì tiên-sinh ! Thời-vận tôi không ra gì, khi trọn đến đây, vừa ở được hai tháng thì nội-nhân tôi vì không quen thủy-thổ mà bị bệnh tạ thế, để lại một mụn con gái, không ai là người trông-nom. Mỗi khi người ta mời tôi đi xem tướng, cửa nhà vắng vẻ, chỉ có một mình tiện-nữ, lòng tôi sao yên..

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

VIỆC KINH-ĐÔ

Lời châu phê về việc các quan về hưu. — Viện Cơ-mật đã dâng phiến kê-liệt các quan đến lệ về hưu, tâu xin Hoàng thượng tài-định, trên phiến khâm phụng châu phê : « Làm quan đã đến lệ hưu, « vốn nên theo lệ mà về nghỉ, nhưng « chuẩn cho cơ-mật đại-thần, xét kỹ « quan-văn ai mà thanh-liêm, cần « thận và siêng-giỏi, giao thiệp lanh « lợi, tuy già mà tài còn dùng được, « nên chọ ở lại, ai mà tính hay tham- « những, ăn nói chẳng ra dáng và « hay mang tiếng tăm, cũng nên cho « về. Quan võ hiện nay không có « mấy người, mà người thay sung « chức vụ cũng chưa có. Vậy Lễ-v « Bộ và Phạm-thế-Năng đều cho lưu. « Còn ngự-y là người chuyên môn, « và lại cần phải người lịch duyệt « lão-luyện, mới đủ tư cách làm thuốc, « vậy chức ngự-y từ giờ về sau, « không có lệ hưu, nếu có người nào « già yếu không hầu-hạ được nữa, làm « thời phải có cuĩ c uần mới được. »

Khâm-thử

Voi trắng. — Vừa rồi dân Mọi ở tỉnh Darlac có bắt được một thớt voi trắng; thớt voi ấy chứng vài tuổi hình cao chừng hai thước tây toàn thể trắng bạch, đôi con mắt sắc trắng n ư ngọc bích, giữa chấm trông đen xem rất tinh thần.

Hiện nay chính-phủ Bảo-hộ đã mua thớt voi ấy 4000 đồng để dâng Hoàng-thượng. — Ngày 29 Juin đã có bốn tên Mọi điệu thớt voi ấy về Kinh. Nhân-dân ở Huế nghe vật lạ không từng thấy nô nức đến xem rất đông.

Agents d'Annonces en Europe :

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Tronchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

NHÀ BÁ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những buổi giời mới nóng bức này, người ta hay sinh ra bệnh xấu máu, cùng nhiều chứng ở đấy mà ra nữa.

Thuốc Hémostyl Roussel có máu ngựa tươi, lấy trong lúc ngựa đương sức mạnh khỏe.

Mỗi ngày uống một ống thuốc với một cốc nước, thực là một vị thuốc bổ rất khỏe. Những người phải đau nặng mới khỏi, nống thuốc:

Hémostyl Roussel

AMPOULES

KHÔNG NGỦ ĐƯỢC

Thực là hại cho đường thể dục và đường đức tính;

Thực là hại cho sức khỏe;

Thực là ngăn ngủi ngày giờ.

Neurinase

2066

Dức ngủ đã qua rồi, không còn kéo lại được nữa.

Thuốc **NEURINASE** *làm cho ngủ ngon.*

Thuốc này rất là cần dùng cho các sự nóng.

Ở các hang bào chế to đều có bán cả.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài duyệt-báo khỏi rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các hiệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho hề không có tiền thì theo giấy mua thì khan-quán không trả lời. Mua báo thử tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho con.

THUẬN-THÀNH

BOITIER — CHAPELIER

HANOI — 7, Rue des Cuirasse, 7 — HANOI

Bản-hiệu mới in xong Catalogue 1924, nhiều kiểu đẹp, xin mời các Quí-khách chiếu-cố.

2090 Chủ-hiệu: NGUYỄN-TIẾN-HÀM kính-mời

NHÀ BÁ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTES

54, Phố Paul Bert, Hanoi

Ở xứ này người ta hay táo lắm, mà táo thì hay sinh ra bệnh; như nhức đầu, đầy bụng, ăn không ngon miệng và có khi lại sinh ra sốt nữa.

Buổi sáng nên uống một viên thuốc này, thực là một thứ thuốc nhuận-tràng rất tốt; thuốc này là thuốc:

PILULES DEHAUT

Hỡi các ông mắc phải bệnh lỉnh (láo và giang-mai) khu-viên các ông cho dùng thuốc nhâm tiên tiên mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 45, phố Principale, tỉnh Bắc-ninh, là một nhà chuyên trị, bao thuốc bệnh khác đã có uống, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gửi lại.

Cả nước độ non một đồng một lọ.

2067

CỨ MỖI NGÀY lại uống MỘT VIÊN THUỐC HƯỚ của ông Lương-y DEHAUT

uống trước khi dùng cơm, thì CHẮC ĐẶNG KHỎE MẠNH LUÔN và ngăn ngừa các chứng bịnh nguy hiểm bởi tại huyết hư hay là ăn không tiêu mà sanh ra.

Thuốc hướ này trị các chứng-bịnh:

NƯỚC DÃI, ĂN KHÔNG TIÊU, NẶNG BAO TỬ, CHÓNG MẶT, KHÔNG THƯ THỚI.

BÁN TẠI Nhà ông Lương-y DEHAUT, 10, Faubg. St-Denis Paris, cùng khắp trong mấy tiệm thuốc.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy-yếu, thân-thể mỏi-mệt, gầy-còm, hay vì kém huyết sinh ra rào phổi làm cho bay ho vặt, nống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có ơm bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy thuốc chứng-chỉ là hay.

ẤY LÀ:

Thuốc nước bổ huyết

MÁU BO

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酩補

J. BLANC (*dệ nhất hạng bào-chế*)

Ông L. BLANC (*người nối-nghiệp*)

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, tại uống một cốc con

每時食者來每吉哩沒喉聽歌喉用

Bán tại: Hiệu Bào-chế J. BLANC

2095 31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN-CRUET

là một vị thuốc hảo không có pha chế chi nhiều mới

Mỗi hoàn 0,50 c/c ; uống từ 3 đến 6 hoàn trong 24 giờ

TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẮT LÉO VÀ GAN-CỐT

THUỐC PHÁP Trữ tại: 6, Rue de Pas-de-la-Mule, PARIS Ở PHÁP QUỐC LẤN

Cũng có bán tại: Rue St. CHASSAGNE, Phnom-Penhyen ; BOURGEOIS, Phnom, và các hiệu bào chế khác.

NHÀ CHẾ-TẠO

Các Bác nên dùng NÚT CHAI (Liège)

HAI-CHINH

74-76, Rue du Pont-en-bois, 74-76

HANOI

NÊN LẠI HIỆU QUEN!

Hiệu chúng tôi làm khăn xếp đã lâu năm vẫn được nhiều quí-khách tin cùng rất phải người một gắng sức làm cho được vừa ý quí-khách.

Khăn bản-hiệu làm bằng lượt và nhiều thứ vải, vải lót trong khăn đã có riêng một thứ vải tốt hơn các thứ vải soa. Vậy bản-hiệu có nhời kính cáo để quí-khách muốn dùng xin quá bộ lại xem, hoặc do đâu cho đúng bằng cái giấy bỏ vào trong thư gửi cho bản-hiệu. Hàng xin gửi lĩnh-hóa giao-ngân.

LAN-PHƯƠNG N° 79, Rue de la Soie, Hanoi 2110

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua vé thì giá 20 quan, còn thì đóng lần 20 tháng mỗi tháng ba mươi quan. Nộp tiền lần đầu, liền được ngay cái vé, riêng mình có quyền số-hữu, nhỡ vé trúng số thì được cả tiền. Mình chỉ chịu khó đành dịn một tí, thật hiếu như không nghĩ đến, mà đã được dự các cuộc rút số, lại được có quyền số-hữu một cái vé rất quý có sinh lợi-tức.

Về Crédit National mỗi năm tám kỳ dự cuộc rút số : là 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.

Mỗi lần rút số có :

1 lô	MỘT TRIỆU
1 lô	500.000 quan
2 lô	200.000 quan
3 lô	100.000 quan
6 lô	50.000 quan

Tiền rút số tám kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Bản kê những số được trúng, ở tại các hàng mã tiền, Muốn dự cuộc rút số, ấy thì gửi ngay 30 quan cho cùng chạy bảo quản lý của thể Est que je charge et de Crédit de Marseille, tại số nhà 50, đường quan Thánh, Hanoi.

Việc bán vé này theo nội điều luật ngày 12 Mars 1900.

NGƯỜI MUA ĐƯỢC MỌI ĐIỀU CHẮC CHẮN

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua vé thì giá 20 quan, còn thì đóng lần 20 tháng mỗi tháng ba mươi quan. Nộp tiền lần đầu, liền được ngay cái vé, riêng mình có quyền số-hữu, nhỡ vé trúng số thì được cả tiền. Mình chỉ chịu khó đành dịn một tí, thật hiếu như không nghĩ đến, mà đã được dự các cuộc rút số, lại được có quyền số-hữu một cái vé rất quý có sinh lợi-tức.

Về Crédit National mỗi năm tám kỳ dự cuộc rút số : là 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.

Mỗi lần rút số có :

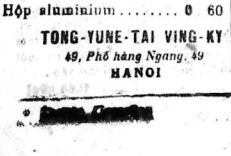
1 lô	MỘT TRIỆU
1 lô	500.000 quan
2 lô	200.000 quan
3 lô	100.000 quan
6 lô	50.000 quan

Tiền rút số tám kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Bản kê những số được trúng, ở tại các hàng mã tiền, Muốn dự cuộc rút số, ấy thì gửi ngay 30 quan cho cùng chạy bảo quản lý của thể Est que je charge et de Crédit de Marseille, tại số nhà 50, đường quan Thánh, Hanoi.

Việc bán vé này theo nội điều luật ngày 12 Mars 1900.

NGƯỜI MUA ĐƯỢC MỌI ĐIỀU CHẮC CHẮN

Kính nhất hợp thời

Gọng vàng vành đồi-mồi, mắt kính mùi đen, mỗi cái ..... 1$60 và 3$20

Toàn đồi-mồi 1.20

Hộp aluminium 0.60

TONG-YUNE-TAI VING-KY

69, Phố hàng Ngang, 69

HANOI

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm, và cái cách làm, lại tinh-vi cẩn-thận nên thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.

Những khi cơ-thể cần dùng phải bổ dưỡng rất mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhậy lắm.

Bệnh huyết suy, bệnh gân yếu, bệnh ghíp, bệnh sốt rét rừng, v. v.

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán: 2$50 một litre

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

LỤC-TỈNH-TÂN-VĂN NHỰT-BÁO

(Xuất-bản mỗi ngày 3.500 tờ)

6 trương

GIÁ BÁN BÁO :

Một năm	12$00
Sáu tháng	6.50
Ba tháng	3.50

Báo-quán ở tại đường Catinat, số 157, Saigon (Cochinchine).

Tôn-chỉ của tờ báo là để truyền-bá tư-tưởng văn-minh của Pháp-quốc, luận về kinh-tế lý-tài, báo tin lạ xảy ra trong Đông-Pháp, mỗi kỳ đều có tiểu-thuyết. Mua báo xin gởi mandat cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, chủ-nhơn thâu nhận.